

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 36/2565

คำวินิจฉัยที่ 36/2565 ศาลแพ่งต่งชั้นศาลผู้สงความเห็นศาลปกครองกลางศาลผู้รับความเห็นนาย ป. ที่ 1 กับพวกกรวม 7 คนโจทก์ การรลไฟแห่งประเทศไทย ที่ 1 กับพวกกรวม 2 คนจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1349

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีที่ นาย ป. กับพวก รวม ๗ คน ยื่นฟ้อง การรลไฟแห่งประเทศไทย ที่ 1 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ที่ 2 จำเลย ต่อศาลแพ่งต่งชั้น อ้างว่า โจทก์ทั้งเจ็ดเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินซึ่งอยู่ติดกับที่ดินของจำเลยที่ 1 โดยโจทก์ทั้งเจ็ดและเจ้าของที่ดินรายอื่นใช้ที่ดินของจำเลยที่ 1 เป็นทางผ่านออกสู่ถนนเลียบบทางรลไฟสายใต้อันเป็นทางสาธารณะเรื่อยมา จนกระทั่งต่อมาจำเลยที่ 2 เข้าที่ดินของจำเลยที่ 1 เพื่อก่อสร้างบ้านพักชดเชยให้แก่ชุมชนริมทางรลไฟสายใต้ (โครงการบ้านมั่นคง) มีการสำรวจผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการดังกล่าว เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2562 จำเลยที่ 2 เสนอให้เจ้าของที่ดินด้านหลังโครงการบ้านมั่นคงสามารถใช้ถนนในโครงการและถนนที่ตัดผ่านชิดแนวเขตที่ดินออกไปสู่ถนนเลียบบทางรลไฟ โดยกำหนดทางออกจาก 2 ช่องทางเป็น 3 ช่องทาง ขนาดความกว้าง 4 เมตร ยาว 21 เมตร ที่ประชุมลงมติยอมรับว่าโจทก์ทั้งเจ็ดมีสิทธิใช้ทางจำเป็นในที่ดินของจำเลยที่ 1 อันเป็นที่ตั้งของโครงการดังกล่าว ต่อมาจำเลยที่ 1 ยอมให้จำเลยที่ 2 ปิดกั้นทางเข้าออกที่ดินที่จะเชื่อมไปยังถนนเลียบบทางรลไฟ ปักเสาเข็ม ตอม่อ ใช้เครื่องจักรกลหนักทุบทำลายจนโจทก์ทั้งเจ็ดไม่สามารถใช้เส้นทางได้ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้จำเลยทั้งสองรื้อถอนเสาปูนซีเมนต์ที่ปักขวางทางเข้าออก พร้อมตอม่อ และสิ่งกีดขวางบนที่ดินของจำเลยที่ 1 จำนวน 2 ช่องทาง เพื่อเปิดทางเดินให้โจทก์ทั้งเจ็ดเข้าออกเป็นทางเข้าออกสู่ทางสาธารณะประโยชน์ถนนเลียบบทางรลไฟสายใต้ ตามมติที่ประชุมร่วมกันเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2562 หากจำเลยทั้งสองไม่ยอมรื้อถอนเสาปูน ตอม่อ และสิ่งกีดขวางดังกล่าว ให้โจทก์ทั้งเจ็ดรื้อเสาปูนพร้อมสิ่งกีดขวางได้เอง และให้จำเลยทั้งสองให้ทางจำเป็นแก่โจทก์ทั้งเจ็ดเพื่อเป็นทางเดินและรลวิ่ง

คำพิพากษา

ขนาดความกว้าง 4 เมตร ยาว 21 เมตร ดังนี้ แม้การรลไฟแห่งประเทศไทย จำเลยที่ 1 เป็นรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการรลไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2494 ส่วนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จำเลยที่ 2 เป็นองค์การมหาชนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543 ออกตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 จึงเป็นหน่วยงานอื่นของรัฐ จำเลยที่ 1 และที่ 2 จึงมีฐานะเป็นหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แต่ข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาในคำฟ้องของโจทก์ทั้งเจ็ดเป็นเรื่องที่โจทก์ทั้งเจ็ดซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินฟ้องขอให้จำเลยทั้งสองซึ่งเป็นเจ้าของและผู้ครอบครองที่ดินข้างเคียงเปิดทางจำเป็นเพื่อออกไปสู่ทางสาธารณะ ซึ่งเป็นการใช้สิทธิตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1349 และให้มีขนาดความกว้างและความยาวตามมติที่ประชุมเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2562 กรณีตามคำฟ้องของโจทก์ทั้งเจ็ดจึงไม่ใช่ข้อพิพาทเกี่ยวกับ

การที่หน่วยงานทางปกครองกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ที่จะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่เป็นคดีพิพาททางแพ่งที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/36/2565>